

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: متوسطه اول دهم انسانی
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲۰ تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: علوم و فنون دهم انسانی
نام دبیر: آقای نورانی
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶
ساعت امتحان: ۱۰ صبح
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

نمره به عدد:		نمره به حروف:		نمره به عدد:		نمره به حروف:	
نام دبیر:		تاریخ و امضاء:		نام دبیر:		تاریخ و امضاء:	
محل مهر و امضاء مدیر							
ردیف	سؤالات						نمره
۱	عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید (هر مورد ۰/۲۵) الف : هر چیزی ذهن ما را به در آورد، متن است . ب : نخستین گام موثر در رویارویی متن منظوم است . ج : اساسی ترین عامل پیدایی شعر است . د : واج آرای از محسوس تر است . ه : آثار بر جای ماندهٔ زبان فارسی باستان ، فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی است که به خط نوشته شده است . و : در زبان فارسی واج وجود دارد . ز : در زمان سامانیان ، عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد						۲
۲	تعیین کنید کدام یک از موارد زیر صحیح و کدام غلط است . الف : استشمام عطر گل ها ، یک متن به شمار می آید ☐ ص ☐ غ ب : منظومهٔ " درخت آسوریک " اصل پهلوی دارد ☐ ص ☐ غ						۰/۵
۳	گزینه مناسب را انتخاب کنید الف : کدام گزینه از انواع شعر فارسی در قرن های چهارم و اوایل قرن پنجم نبود ؟ ☐ حماسی ☐ تعلیمی ☐ غنایی ب : نویسنده کتاب " تاریخ الرُّسل و الملوک " از کیست ؟ ☐ ابوعلی بلعمی ☐ محمد جریر طبری ☐ منصوربن نوح سامانی						۰/۵
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید الف: زبان های ایرانی میانه به چند گروه تقسیم می شوند ؟ ب : چرا به زبان فارسی نو ، " فارسی دری " هم گفته می شود ؟						۱

۵	نوع لحن و خوانش ابیات زیر را بنویسید الف : بوی گل و بانگ مرغ برخاست هنگام نشاط و روز صحراست ب : دلم دربند تنهایی بفرسود چو بلبل در قفس روز بهاران	۱												
۶	واج " و " در کدام یک از واژه های داده شده مصوّت است ؟ الف : صورت □ ب : روانه □	۵/۱												
۷	برای کاربرد های گوناگون (صامت و مصوّت) هریک از واج های زیر ، نمونه هایی بنویسید "ی" صامت مصوّت	۱												
۸	جدول زیر را کامل کنید <table border="1"> <thead> <tr> <th>کلمه</th><th>هجا</th><th>واج</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>گُل</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>خواهش</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>آرام</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	کلمه	هجا	واج	گُل			خواهش			آرام			۲
کلمه	هجا	واج												
گُل														
خواهش														
آرام														
۹	نوع هجاهای واژه های « آسمانی » و " جوانمردی " را بنویسید . آسمانی : جوانمردی :	۱												
۱۰	در مصراع « نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس ملالت علما هم ز علم بی عمل است » نمونه « واج آرای » را بیابید.	۵/۱												
۱۱	در بیت " در دل چگونه یاد تو می میرد یاد تو یاد عشق نخستین است " نمونه « واژه آرای » را بیابید.	۵/۱												
۱۲	انواع سجع را در عبارت های زیر پیدا کنید الف : توانگری به هنر است نه به مال ، و بزرگی به عقل است نه به سال..... ب : سرّ عشق ، نهفتنی است نه گفتنی ج : مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع.....	۵/۱												

نام درس: علوم و فنون دهم انسانی نام دبیر: آقای نورانی تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۶ ساعت امتحان: ۱۰ صبح مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ آزمون پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰	نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: دهم انسانی نام پدر: شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال: صفحه
	نوع سجع دو واژه زیر را بنویسید و به جای واژه دوم ، واژه ای بگذارید که بالاترین ارزش موسیقایی را در میان سجع ها داشته باشد سازشیراز	۱۳
۲	نمونه زیر را از نظر ویژگی های قلمرو زبانی بررسی کنید (سه مورد) آلا یا خیمگی ، خیمه فروهل که پیشاهنگ، بیرون شد ز منزل تبیّره زن بزد ، طبل نخستین شتربانان هم ببندند محمل نماز شام نزدیک است و امشب مه و خورشید را بینم مقابل ولیکن ماه دارد قصدِ بالا فروشد آفتاب از کوه بابل 	۱۴
۲	اشعار زیر را از نظر قلمرو ادبی بررسی کنید (۳ مورد) هر که زین گلشن ، لبی خندان ترا ز گل بایدش خاطری فارغ ز عالم چون توگل بایدش خُرد های از مال دنیا در بساط هر که هست جبهه وا کرده ای پیوسته چون گل بایدش هر که می خواهد که از سنجیده گفتاران شود بر زبان، بند گرانی از تأمل بایدش صبر بر جور فلک کن تا بر آیی روسفید دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدش	۱۵
۲	نمونه زیر را از نظر ویژگی های قلمرو فکری بررسی کنید آب را گل نکنیم آب را گل نکنیم / در فرودست انگار ، کفتری میخورد آب / یا که در بیشه دور ، سیره ای پَر می شوید / یا در آبادی ، کوزه ای پُر می گردد /	۱۶
۲	دو مورد از نکات فکری و ادبی متن زیر را شناسایی کرده و بنویسید . « روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود . بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی ؟ او گفت : چه کنم ؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند . گفت : آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است ! » ۱ - ادبی : ۲ - فکری :	۱۷

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
کلید سؤالات پایان ترم ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فنون دهم
نام دبیر: نورانی
تاریخ امتحان: / / ۱۴۰۰
ساعت امتحان: صبح / عصر
مدت امتحان: دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	متن - خوانش - عاطفه - صامت ها از مصوت ها بیشتر است . - میخی - ۲۹ واج داریم . - بخارا	
۲	صحیح - غلط	
۳	غنایی - بلعمی	
۴	دو دسته - پارتی و پهلوی	
۵	شاد و طرب انگیز - حزن آلود و غمگین	
۶	صامت - مصوت	
۷	یاد - سیب	
۸	گل : یک هجا / گ / ا / ل - خاهش : دو هجا / خ / ا / ه / ا / ش - آرام : دو هجا / ا / ع / ا / ر / ا / م	
۹	آسمانی : عا / س / ما / نی - u - - - - - ج / وان / مر / دی : u - - - -	
۱۰	تکرار صامت «م» سبب ایجاد موسیقی شده است .	
۱۱	تکرار واژه یاد	
۱۲	متوازی - مطرف - متوازن	
۱۳	مطرف	
۱۴	آوردن واژه های (الا - ولیکن - فروهل) به قلمرو زبانی سبک خراسانی اشاره دارد .	
۱۵	تشبیه - کنایه - مراعات نظیر . وجود آرایه های ادبی از ویژگی های فلمرو ادبی است .	
۱۶	مراعات نظیر - تشبیه - استعاره - تناسب و کنایه	
۱۷	نوع دوستی و به فکر دیگران بودن. آب و گل تناسب - لگد کم خورده است . کنایه - هر کس ارزش وجودی اش به درون وی بستگی دارد .	
	موفق باشید .	